

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України
«Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність
України у ХХ столітті» (щодо уточнення статусу борців за незалежність
України у ХХ столітті та свободи історичних досліджень)
(реєстр. № 4975 від 14 липня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 22 березня 2017 року (протокол № 57) на відповідність Конституції України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» (щодо уточнення статусу борців за незалежність України у ХХ столітті та свободи історичних досліджень) (реєстр. № 4975 від 14 липня 2016 року), поданий народним депутатом України Гринівим І.О. (далі – Законопроект).

Згідно з поясннюальною запискою Законопроект уточнює статус борців за незалежність України у ХХ столітті у правовій, демократичній та європейській державі, як – Україна, яка має гарантувати свободу історичних досліджень.

Законопроектом пропонується шляхом внесення змін до Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» уточнити правовий статус борців за незалежність у ХХ столітті, передбачивши, що він не поширюється на осіб, дії яких кваліфікуються як злочин проти людства, а також встановити, що відповідальність за порушення законодавства про статус борців за незалежність України у ХХ столітті не стосується історичних досліджень та публікації їх результатів.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є незалежною, демократичною, правою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі

Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Відповідно до статті 11 Конституції України держава сприяє консолідації та розвиткові української нації, її історичної свідомості, традицій і культури.

Суспільне життя в Україні ґрунтуються на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності. Жодна ідеологія не може визнаватися державою як обов'язкова (частини перша, друга статті 15 Конституції України).

Згідно із частиною першою статті 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України є справою всього Українського народу.

Відповідно до Основного Закону України усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними, закріплени цією Конституцією, не є вичерпними і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод (статті 21, 22).

У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Відповідно до пунктів 1, 6, 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина; основи соціального захисту; діяння, які є злочинами та відповідальність за них.

Єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України, до повноважень якої належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» (щодо уточнення статусу борців за незалежність України у ХХ столітті та свободи історичних досліджень) (реєстр. № 4975 від 14 липня 2016 року), поданий народним депутатом України Гринівим І.О., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ